

JACOB YE ESAU ENAM EMEM
Genesis 33:1-20; 35:1-20
ỌYỌHỌ UKPEP-ŃKPỌ 26 – Eke Ikpọ Owo

IKỌ IBUOT: “Ke adañemi usuñ owo enemde Jehovah esit, enye anam idem mme asua esie etie emem-emem ye enye” (Mme Ẹke 16:7).

I Nyomo-Nsia Jacob Ke abaña Edidi Esau

1. Edidaha Esau ñkosobo ye Jacob ke ndo-ndo oro Enye ọbọde etop unyọñ Jacob, Genesis 32:6
2. Ndik emi akanamde Jacob mbemiso enye osobo ye Abasi ke Peniel, Genesis 32:7, 8
3. Ukpuhọre ke edu-uwem Jacob akanam enye abahare mbon ufọk esie esin ke ikpehe udim-isañ, Genesis 33:1, 2

II Edisobo Nditọ-Eka emi Ema Ekedianarede Ke Anyan Ini

4. Nsuhridem ye mkpọfiọk Jacob idahemi owut ukpuhọre ke akpa uwem esie mbemiso eridianare akada itie, Genesis 33:3, 4; 27:35, 36, 41-45
5. Jacob okut mme edidiọñ Abasi, Genesis 33:5
6. Jacob owut Esau ubon esie, Genesis 33:6, 7
7. Enọ emi Jacob ọkọnọde Esau owut ekọm esie ke erinam emem mmọ ye erikabare ndi ufan, Genesis 33:8-11

III Mme Ebiet Iduñ Jacob Ke Canaan

8. Erifiak ntọñọ isañ, Genesis 33:12-15
9. Erituak nda nduọk odudu ke Succoth, Genesis 33:16, 17
10. Eridep isọñ ke Shalem ye eribọp itie uwa, Genesis 33:18-20
11. Edifiak ñka Bethel ye edikpono Abasi do, Genesis 35:1-15
12. Mkpa Rachel, Genesis 35:16-20; 31:32

SE EKPEPDE EBAÑA

Kpa nte nnyin ima ikebem iso ikut ke mme ukpep ñkpọ edem, Abasi eketeme Jacob ete afiak ọnyọñ ke isọñ ete esie, emi enye ekefehede ọkpọñ ke ediwak isua oto ke ntak idiọk-ñkpọ emi enye akanamde eyen-eka esie, Esau. Abasi ama ọñwọñọ ndidu ye Jacob ke isañ unyọñ esie, onyuñ eti enye ete ke Imọ idi Ọbọñ Jehovah oro enye okosobode ke Bethel, ke ini enye akakabarede esit ke mme idiọk-ñkpọ esie onyuñ ọbọde erinyaña. Abasi ama ọñwọñọ, ke Bethel ete, okposuk edi nte Jacob edikade anyan ebiet ke isañ esie, ke Imọ iyeda enye ifiak ke obio ete esie.

Ke adaña emi enye ekperede Canaan, Jacob ama ọdọñ otu owo ebem enye ye ufọk esie iso man ekesobo ye Esau enyuñ etiñ enọ enye ete ke mme imọ ika Canaan. Mme isuñ utom ema efiak edi ke ọtọ Jacob edidọhọ enye ete, ke ndo-ndo oro Esau okopde mbuk oro, enye otim udim owo 400 ndisaña ye enye ñkosobo ye Jacob ye udim esie. Emi akanam Jacob okop ndik ke abaña uwem esie ye uwem ikọt esie, ndien enye ọsọsọp aka ke akam man eketi Abasi abaña ukpeme emi Enye ọkọñwọñọde. Edi ini oro ke ekenam Jacob asana: ndien, ke Abasi ama ọkọsọñọ ikọ Esie, enye afiak ọtọñọ akpatre isañ esie. Ikebighike enye ama okut mbon ufọk eyen-eka esie esañade ekpere.

Ke ini Jacob ọkpọñde Peniel, enye ọtọñọ ntak otim udim mbon ufọk esie man mmọ ekesobo ye Esau ke ido emi ekenyenede ukpuhọre ye eke enye ekekerede ndinam mbemiso enye akañwana mbọk ye Abasi do. Enye ama ebem iso onim nditọ ufọk esie ye nditọ mmọ ke akpa, ndien Leah ye nditọ esie ediana, ke akpatre, edima ñwan esie, Rachel, ye eyen eren esie. Ke enye ama okotim udim emi ntem ama enye ke idem-esie ebem mmọ iso okosobo ye eyen-eka esie.

Ido emi Jacob adade ọkọm Esau owut ñwọrọ-nda ukpuhọre ke uwem owo emi ini kiet ko, ọkọyọhọde ye abiaña ye ñkan-ubọk. Enye ọnuhọ ke isọñ ke ata nsuhọre-idem ndien efehe okosobo ye enye, onyuñ afat enye ke ido emi owutde ima. Mme isua, ye ekese ndot-ndot ñkpọ emi mmọ ekesañade ebe, ama ọkpuhọre uwem nditọ-eka emi. Ini esinam edi ntre ọnọ ekese nnyin. Edi ukpuhọre ama odu ke uwem Jacob ye Esau emi mikotoho se ini mme se mmọ ekeikutde ke uwem emi akpanamde edi ntre. Jacob ama osobo ye Abasi ke Bethel, onyuñ ọbọ mme ntunọ Esie ke mme isua oro, ndien ke akpatre osobo ye Enye ke Peniel, ke ọtọ emi ekenamde enye asana, enyuñ esiode enye nda-mmana idiọk-ñkpọ ye obukidem efep. Edu uwem Jacob ke ema ekenam enye

asana, okoyohọ ye nsuhoridem ye ekom. Owo ekededi eke odude ke utọ uwem emi enyene oyohọ idorenyin ndibọ mme edidiọ Abasi.

Nte Esau akasañade ye Abasi, nnyin ifiokke. Owo itimke itiñ eti ñkpọ ituk edu uwem esie, edi nnyin imofiofik ite nte ededi ke Abasi ama anam utom ke idem esie ke ufọn Jacob, ke ntak eñwọñọ emi ekenamde ke ini Jacob otọñode isañ ndinyọñ ke Canaan. Ukpuhọre emi ama anam enye efre abaña ñkani utok esie onyuñ adara ke erifiak ndiana kiet emi.

Jacob ama ebeñe idem ndinọ Esau mme ufene esie. Esau ke akpa ifet, ama afaña onyuñ odohọ ete ke imenyene ediwak, ndien ke imọ iyomke inyene ekpri eyen-eka imọ. Edi Jacob osọñọ eyire, onyuñ akan.

Ekedi ido ke ñkañ idut akpa-utatan oro, mme owo ndiwut mfonido ye kiet eken ke ido eke nnyin midioñoke ke idut nnyin emi. Emi ekedi ata akpan edinam oto ke ntak emi mme obio ye mme ebiet emi ekemede ndinyene mmọñ ye udia ekesiyomde usuñ eti eti okpọñ kiet eken. Edi enyene obio ekesikpeme mbon isañ eti eti tutu enye ekeme ndiyak uwem esie edieke anade edi ntre man ñkpọ okunam mmọ (Genesis 19:4-8).

Ke ntak ido emi, Jacob ikekemeke nditim nnim oyohọ oyohọ nte ke imọ imokut mfon ke iso eyen-eka imọ ke mibohoke Esau obo enọ emi otode imọ. Owo ekesikpeme owo efen ke mme idut oro okposuk edi nte mmọ midighe ufan, edi inyeneke ndinọ enọ mme ndibohọ, ibohoke odu ñkpọ emi obopde mmọ, emi akande ima ufan. Ntem, ke Jacob ndinọ enọ oro, okowut ete ke imọ ke idem imọ imosioño kpukpru utok oro ekebede ifep; ndien Esau, ke eribọ enọ, owut ete ke enye ñko ama efre onyuñ efen ke kpukpru ubiak oro eyen-eka esie akanamde enye. Ke adañemi usuñ owo enemde Abasi esit nnyin ikut ite ke idem mme asua esie etie emem emem ye enye. Emi edi eñwọñọ Abasi, emi enode nnyin ke Ñwed Abasi.

Nditọ-eka iba oro ikakaha iso ke isañ mmọ mbiba koro iban, ye mkparawa ye mme ufene ikemeke ndisaña usop-usop nte emi udim iren-owo Esau ekesañade. Esau ama ebem iso ndien Jacob etiene, onyuñ owuk mme itie nduok odudu ke nsio-nsio ebiet man etoñọ ntak enyene odudu ndisaña nsuhọ isañ mmọ. Ke adañemi Jacob owukde ebiet iduñ, enye anam itie uwa. Enye ikefreke Abasi ini uyen esie emi enye okosobode ke Bethel, emi ñko akasañade ye enye ke ofuri mkposọñ ini emi ema ekebe. Akwa owo Abasi kiet ama etiñ ini kiet ete, “Akpa ñkpọ emi nti mbon Abasi enamde, edi ndinam ifet nnọ ukpono ye edituak ibuot nnọ Abasi.” Abasi oyom inọ Enye akpa itie ke uwem nnyin, inyuñ ima Enye ikan, ndien Enye eyediọñ owo ekededi eke okponode Enye ke utọ usuñ emi.

Ke ini Jacob okosiode kiet ke otu mme itie uwa emi enyiñ, enye ama eti se Abasi akanamde onọ enye, idighe ke Bethel ikpọñ, edi ye ke Peniel ñko, koro enye okokotde itie uwa oro **El-elohe-Israel**, emi owoñode ete **Abasi kpa Abasi Israel**. Ekekpuhọ Jacob enyiñ ete ekere Israel ke Peniel ebiet emi ekenamde enye asana.

Uwem Jacob onọ nnyin ediwak nti ukpẹp-ñkpọ, emi isiakde ndusuk mmọ mi. Edieke nnyin idade mme ukpẹp-ñkpọ emi inyene ke uwem nnyin, nnyin iyekut unen eti eti ke iso Abasi ye ke iso owo. Nnyin inyeneyene eridiọñ Abasi ke uwem nnyin.

Abiaña edi edinam emi adade afanikọñ osok andibiaña. Abasi oro efrede eyeda usop-usop ubierikpe etiene nyoñ-eyen, man enye akpanam emem ye Ete esie emi odude ke heaven mbemiso usuñ mbom ebere. Spirit ñkan-ubok ye isin-enyin ke uwem owo, inohọ enye eti utip ke ini iso. Enye ekeme ndinyene udori ke uwem emi oto abiaña, edi enye eyekut nte inyene oro atakde ke ini enye adade ke iso Abasi, okposuk edi nte enye okomumde inyene oro akama tutu osim utit uwem esie. Ke akpatre owo oro eyekut ete ke edi abiaña ndidu uwem nnọ idem esie ikpọñ nnyuñ nsio Abasi mfep ke mme uduak esie.

Imonyuñ ikeme ndinyene udori nto ke uwut-ñkpọ Esau. Enye ikadaha akamba itie esie ke ubon mmọ nte akpan ñkpọ, edi akanyam ke ata esisit ñkpọ uwem emi, ndien ke adañemi okoyomde ndifiak mbọ nda, enye ikekemeke.

Ubon Isaac ama asuana oto ke ntak idiok-ñkpọ. Jacob ikekwe eka esie aba ke enye ama ekefehe aka ke Haran. Enye okokut ete esie ke akpatre isua uwem akani owo eset oro, edi inem ebunana ufok emi mmọ ekenyenede ke akpa ikoduhe aba, owo kiet kiet okoduk ke usuñ idem esie ke edu uwem emi mikedighe mmem-mem ke ini nduyo oro. Abasi akpakañwam mmọ adaña didie edieke mmọ ekpekeyakde kpukpru ñkpọ esin ke ubok Esie utu ke ndimen nnam ke idem mmọ, nnyuñ ñka iso ntre, ikereke ibaña eñwọñọ nda-usuñ ye uñwam emi otode Enye, kpa Ete mmọ emi odude ke Heaven!

MME MBUMBE

1. Udim owo emi Esau ekenyenede akawak adaña didie ke ini enye ekedide ndisobo ye Jacob?
2. Nso ukpuhọre ke Jacob akanam ke editim udim isañ mbon ufọk esie ye nditọ ufọk esie ke enye ama okosobo ye Abasi ke Peniel?
3. Jacob ke idem esie okosobo Esau didie?
4. Anie ke Jacob ọkọnọ ukpono ke inyene ye uforo esie?
5. Ntak emi Jacob ọkọnọde Esau inyene esie?
6. Ntak emi mbon ufọk Jacob mikasañake ye Esau inyọñ?
7. Ebiet ewe ke Jacob eketre isañ esie ndiduọk odudu ke Esau ama ọkọkpọñ enye?
8. Ebiet ewe ke Jacob ekedep isọñ ndiduñ ke esit?
9. Enye akanam nso efen do ke ebede ndiwuk tent esie?
10. Nso item ke Jacob ọkọnọ mbon ufọk esie mbemiso enye ọbọp itie uwa ke Bethel?